प्रवेशिका परीक्षामा गणित बिषयको उपलब्धीमाप्रभावपार्ने कारक तत्वहरु

त्रिभुवनविश्वविद्यालयशिक्षाशास्त्र सङ्काय शैक्षिक योजनातथाव्यवस्थापन

विभागअन्तर्गत स्नातकोत्तर तहएम.एड. दोस्रो बर्षको

(Ed. 598)विषयको आंशिकआवश्यकता

परिपुर्तिकालागि प्रस्तुत

शोधपत्र

प्रस्तुतकर्ता

सुरेन्द्र प्रसादयादव

त्रि.वि. द.नं. ९-२-२१४-४५१-९७

परीक्षा रोल नं. २१४०११९/२०६५

क्याम्पस रोल नं. ११४

शैक्षिकबर्ष २०६३/०६४

सुकुनाबहुमुखीक्याम्पस

शैक्षिक योजनातथाव्यवस्थापनविभाग

इन्द्रपुर, मोरङ्ग

२०६९, चैत्र

कृतज्ञता ज्ञापन

त्रिभुवनविश्वविद्यालय स्नातकोत्तर तह शैक्षिक योजनातथाव्यवस्थापनविषयअर्तगत दोस्रो बर्षको आंशिकआवश्यकता पूरा गर्नको लागि यो शोधपत्रतयार पारिएको हो । “गणितविषयको उपलब्धिमाप्रभावपार्ने कारक तत्वहरु ” शीर्षक भित्र रहेर यो शोधकार्य गरिएको छ । पाँच खण्डमा विभाजित यस शोधपत्रमापहिलो खण्डमा परिचय राखिएको छ भने दोश्रो खण्डमा पूर्व साहित्यको अध्ययन राखिएको छ । त्यसैगरी तेस्रो खण्डमा अध्ययनविधिचौथो खण्डमा तथ्याङ्कको विश्लेषण र व्याख्या र पाँचौ तथाअन्तिम खण्डमा प्राप्ति, निष्कर्ष र सुझावहरु राखिएको छ ।

प्रस्तुतअध्ययनप्रतिबेदनतयार पार्ने क्रममा प्रस्तावनाकार्यदेखि शोधकार्य सम्म पूरा गर्नको लागि महत्वपूर्णनिर्देशन, सल्लाह, सुझाव, हौसलाएवममार्ग निर्देशनगर्नु हुने मेरो आदरणीय गुरु तथाशोध निर्देशकतथाविभागियप्रमुखलक्ष्मीकुमार श्रेष्ठप्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । सल्लाह र सुझावदिई अनुसन्धानकार्यमा सहयोग गर्नुहुने श्रद्धेय गुरु केशवराज भट्टराई तथाभोजराज घिमिरे प्रतिआभारी छु । त्यसै गरी अध्ययनकार्यमाजाँदा सहयोग गर्नु हुने आदरणीय प्र.अ. ज्यूहरु, विद्यार्थी भाई बहिनीहरु, व्यवस्थापन समितिकाअध्यक्षहरु, अभिभावकहरु तथाशिक्षकमित्रहरुप्रतिआभार प्रकट गर्दु छ । आफ्नो अमुल्य समय, श्रम गरेर उच्चशिक्षाप्राप्तगर्ने सहयोग गर्ने मेरो धर्मपत्नीलाई धन्यबाददिन चाहन्छु । अन्त्यमा यस प्रतिबेदनलाई टंकन कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने टाइपिष्ट हरि शंकर कुमार यादवलाई हार्दिक धन्यवाददिन चाहन्छु ।

मिति : २०६९।८।२४

शोधकर्ता
सुरेन्द्रप्रसादयादव

शोध-सार

प्रवेशिका परीक्षामा गणित विषयको सिकाई उपलब्धिमाप्रभावपार्ने कारकतत्वहरुविषयक प्रस्तुतशोध-पत्रले प्रवेशिका परीक्षामा गणित विषयको उपलब्धिमाप्रभावपार्ने कारकतत्वहरुको विश्लेषण गर्नु, यसको उद्देश्य रहेको छ ।

प्रस्तुतशोध-पत्रतयार गर्ने क्रममा छनोट गरिएका स्रोतकेन्द्र अन्तरगतका एस.एल.सी परीक्षामा सामेलहुने चार वटा माध्यमिकविद्यालयका २०६५ साल देखि २०६८ साल सम्मको एस.एल.सी. परीक्षाको तथ्याङ्कलिएको छ र कक्षा १० काअध्ययनरत दुई छात्र र दुई छात्रा गरी चिट्ठाद्वारा सोह्र जनाविद्यार्थीहरु, चार जना गणित शिक्षकहरु, चार जनाप्रधानाध्यापकहरु, चार जनाविद्यालयव्यवस्थापन समितिकाअध्यक्षहरु र चार जनाअभिभावकहरु प्रश्नावलीहरुतथाकक्षाअवलोकनफारामको प्रयोग गरी प्रतिशतनिकालीतथ्याङ्कको व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ भने उद्देश्यमुलकनमूना छनोट विधि र सम्भावनायुक्त छनोट विधिद्वारा नमूना छनोट गरिउको छ ।

यस शोध कार्यबाट अध्ययन क्षेत्रकोविद्यालयहरुको विगतचार बर्षको एस.एल.सी. परीक्षामा गणित विषयको उपलब्धीऔषतउपलब्धी४३.५% रहेको छ । जुननिकै कम छ । यसरी हुनुकाप्रमुखकारणहरु Gridअनुसारको शिक्षण सिकार्य नहुनु विषयबस्तु तहगत रुपमा कठिन हुनु तथा योजनाबद्ध शिक्षण नहुनु, परीक्षा संचालनमाएकरुपमानहुनु कारकतत्वहरुका रुपमा रहेका छन ।

एस.एल.सी. परीक्षामा गणित विषयको सिकाई उपलबधि बृद्धि गर्न प्रत्येक परीक्षाफलप्रकाशनपश्चातनतिजाविश्लेषण गरी आगामीबर्ष सिकाई उपलब्धी सुधार गर्न योजनाबनाउनुपर्ने, उत्कृष्ठ अंकल्याउने विद्यार्थीहरुलाई पुरस्कारको व्यवस्थागर्नुपर्ने , कमअंकल्याउने विद्यार्थीहरुलाई छुट्टै कोचिङ्गकक्षाको व्यवस्थागर्नुपर्ने, विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षण विविधअपनाउनु पर्ने, पुस्तकालयको उचितव्यवस्थाहुनु पर्ने, साप्ताहिक पाठभार बढाउनु पर्ने तथा एस.एल.सी का पुरानाप्रश्नहरुको आधारमाDummy Exam संचालनगर्नुपर्ने देखिन्छ ।

विषय सूची

विषय **पृष्ठ**

सिफारि पत्र क

स्वीकृति-पत्र ख

कृतज्ञता ज्ञापन ग

शोध-सार घ

सङक्षिप्तशब्दावली ङ

परिच्छेद एक : परिचय

१.१ अध्ययनको पृष्ठभूमि १

१.२ समस्याको कथन ४

१.३ अध्ययनको औचित्य ५

१.४ अध्ययनको उद्देश्य ६

१.५ अनुसन्धानात्मकप्रश्नहरु ७

१.६ अध्ययनको परिसिमा ७

परिच्छेददुई : सम्बन्धित साहित्यको पुनरावलोकनतथाअध्ययनको सैद्धान्तिक ढाँचा

२.१ सम्बन्धित साहित्यको पुनरावलोकन ९

२.२ अध्ययनको सैद्धान्तिकखाँका १०

२.३ पुनरावलोकनको उपादेयता १३

परिच्छेदतीन : अध्ययनविधि

३.१ अनुसन्धानात्मक ढाँचा १४

३.२ जनसंख्या र नमुना छनौट १४

३.३ तथ्याङ्क संकलनका साधनको प्रकृतिको बर्णन १५

३.४ तथ्याङ्कका स्रोतहरु १५

३.४.१ प्राथमिक स्रोत १६

३.४.२ द्वितीय स्रोत १६

३.५ तथ्याङ्क संकलनविधि १६

३.६ तथ्याङ्कविष्लेषणविधि १६

परिच्छेदचार : तथ्याङ्कको व्याख्यातथाविश्लेषण

४.१ अध्ययनको क्षेत्रकाविद्यालयहरुको गणित विषयको उपलब्धि १७
४.२ एस.एल.सी. परीक्षामा गणित विषयको उपलब्धिमाप्रभावपार्ने कारक तत्वहरु २५
४.३ गणित विषयको उपलब्धिले परीक्षाफलमापारेको प्रभाव ३६
४.४ प्रवेशिका परीक्षामा गणित विषयको सिकाइउपलब्धिमा सुधार गर्ने उपायहरु ३८
परिच्छेदपाँच : प्राप्ति, निष्कर्ष र सुझावहरु
५.१ प्राप्ति ४०
५.२ निष्कर्ष ४१
५.३ सुझावहरु ४१
५.३.१ नीतिगततह ४२
५.३.२ कार्यान्वयनतह ४२
५.३.३ अनुसन्धानतह ४३
सन्दर्भ सामग्री
अनुसूचीहरु

सङक्षिप्तशब्दावली

मा.वि.	-	माध्यमिकविद्यालय
प्र.अ.	-	प्रधानाध्यापक
वि.व्य.स.	-	विद्यालयव्यवस्थापन समिति
वि.सं.	-	विक्रम सम्बत
एस.एल.सी	-	स्कुललिभिङग सर्टिफिकेट
उ.मा.वि.	-	उच्चमाध्यमिकविद्यालय
न.पा.	-	नगर पालिका
गा.वि.स.	-	गाँउविकास समिति
क्र.सं.	-	क्रम संख्या